

บันทึก

เรื่อง ขอให้พิจารณาตีความปัญหาข้อกฎหมาย (เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ)

หนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ ๒๗๗๒/๒๕๘๗ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๘๗ ว่า ได้มีผู้ยื่นเรื่องร่ำร้องทุกข์ต่อนายกรัฐมนตรีขอให้พิจารณาการนับวันราชการเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญเนื่อง ๆ แต่ละเรื่องมีปัญหาที่จะต้องพิจารณาวินิจฉัยแตกต่างกัน ดังบางเรื่องได้ส่งมาขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาเสนอความเห็นวางหลักการเป็นแนวทางปฏิบัติและสั่งการมาแล้ว บัดนี้กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้รับเรื่องทำนองนี้เป็นปัญหาที่ต้องพิจารณาตีความในปัญหาข้อกฎหมายเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ จึงส่งเรื่องไปให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาเสนอความเห็น เพื่อจักได้ดำเนินการต่อไป ข้อเท็จจริงและประเด็นของเรื่องมีดังต่อไปนี้

๑. ช. รับราชการมาเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ เริ่มเข้ารับราชการเมื่อ ๑ กันยายน ๒๔๕๐ ออกจากราชการเมื่อ ๒๔ กันยายน ๒๔๗๕ เงินเดือนสุดท้าย ๔๐๐ บาท ได้บำนาญเดือนละ ๑๗๓.๓๓ ๑/๒ บาท

ตอนที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๔๗๘ กลับเข้ารับราชการใหม่ และได้รับเงินเดือนเดือนละ ๖๐๐ บาท ถึง ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๘ จึงออกจากราชการโดยยุบเลิกตำแหน่ง เมื่อเริ่มรับราชการตอนนี้ได้มีการงดบำนาญเดิม

ตอนที่ ๓ วันที่ ๑ มกราคม ๒๔๘๖ กลับเข้ารับราชการและเวลานี้ยังคงรับราชการอยู่ ได้เงินเดือนเดือนละ ๖๐๐ บาท

ช.ได้ร้องทุกข์ขอนับวันราชการตอนที่ ๑ กับตอนที่ ๒ ติดต่อกันเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำนาญ

๒. ในเวลาผู้ร้องออกจากราชการตอนที่ ๑ นั้น เป็นเวลาใช้พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๑ แต่ขณะที่ผู้ร้องออกจากราชการตอนที่ ๒ ทางราชการได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๘ แล้ว ในการพิจารณาเรื่องการขอนับวันราชการตอนที่ ๑ กับตอนที่ ๒ ติดต่อกันเพื่อประโยชน์ในการคำนวณนี้ จักใช้พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๑ หรือพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๘ เป็นบทบังคับ และจะนับวันราชการตอนที่ ๑ กับตอนที่ ๒ ติดต่อกันเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำนาญเสียชั้นหนึ่งก่อนได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาปัญหาเรื่องนี้พร้อมด้วยผู้แทนกระทรวงการคลังแล้ว ขอเสนอความเห็นดังต่อไปนี้

ก่อนที่กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีส่งปัญหาเรื่องนี้ให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณา กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้เคยแจ้งไปยังคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยหนังสือที่ ด. ๒๕๗๒/๒๔๘๔ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๔๘๔ ให้กระทรวงการคลังกับคณะกรรมการกฤษฎีการ่วมกันพิจารณาวางระเบียบการนับเวลาราชการเพื่อคำนวณบำเหน็จบำนาญแล้วเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติเป็นบรรทัดฐานในทางปฏิบัติต่อไป คณะกรรมการกฤษฎีกากับผู้แทนกระทรวงการคลังจึงได้ร่วมกันพิจารณา และได้รวบรวมผลของการพิจารณาขึ้นเป็นรูปคำถามคำตอบเสนอมายังกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี พร้อมกับหนังสือ ที่ น.๖๐๕/๒๔๘๗ ลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๔๘๗ เพื่อดำเนินการต่อไปแล้ว

ปัญหาที่กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีส่งไปให้พิจารณานี้ เป็นเรื่องที่จะต้องใช้กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะที่ ช.กลับเข้ารับราชการ กล่าวคือ พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๑ กรณีจึงต้องด้วยคำถามของกระทรวงการคลังข้อ ๒๗ (๒) ที่คณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาให้คำตอบไว้แล้ว ดังได้คัดเสนอมานี้

“คำถาม ข้าราชการบำนาญผู้ใดกลับเข้ารับราชการใหม่ในสมัยใช้พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๑ ถ้าเลิกระบับบำนาญในระหว่างกลับเข้ารับราชการใหม่จะเป็นด้วย ๑.เงินเดือนใหม่เท่าเดิมก็ดี หรือ ๒.เงินเดือนใหม่สูงกว่าเงินเดือนเดิมก็ดี หรือ ๓.เงินเดือนใหม่น้อยกว่าเงินเดือนเดิม (แต่ไม่ขอรับบำนาญรวมกับเงินเดือนในตอนที่ใหม่) ก็ดี ทั้ง ๓ กรณีนี้ ด้วยอำนาจของมาตรา ๒๑ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการพลเรือน ๒๔๗๑ เมื่อจะออกจากราชการครั้งหลัง อำนาจของกฎหมายบัญญัติให้นับวันราชการมาบวกคิดบำนาญรวมกับวันราชการในตอนที่ใหม่ให้ (โปรดเป็นที่เข้าใจว่าก่อนกลับเข้ารับราชการครั้งหลัง ผู้นั้นคงได้รับบำนาญตลอดมาไปแล้ว จนถึงวันก่อนกลับเข้ารับราชการครั้งหลัง ไม่ได้คืนบำนาญที่ได้รับไปแล้วทั้งหมดเลย) ดังนี้ เมื่อข้าราชการผู้นั้นออกจากราชการในสมัยใช้พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน ๒๔๗๘ หรือ ๒๔๘๒ มาตรา ๒๓ จะคำนวณวันราชการของข้าราชการผู้นั้นในการคำนวณบำเหน็จบำนาญอย่างไร กล่าวคือ จะนับวันราชการทั้งตอนเดิมรวมกับตอนที่ใหม่ หรือจะนับแต่เพียงในตอนที่ใหม่ตอนเดียว”

“คำตอบ ถ้ากรณีเป็นไปตาม ๑ และ ๒ ก็นับเวลาราชการ ๒ ตอนต่อกันไม่ได้ โดยต้องนำความในมาตรา ๒๑ วรรค ๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๑ มาใช้บังคับ แต่ถ้ากรณีเป็นไปตาม ๓ ต้องนับเวลาราชการตอนเดิมกับตอนที่ใหม่ต่อกัน การที่ข้าราชการผู้นั้นจะออกจากราชการในสมัยใช้พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๘ หรือ ๒๔๘๒ ไม่เป็นข้อสำคัญ เพราะเป็นสิทธิที่ข้าราชการผู้นั้นได้มาแล้วตามความในมาตรา ๒๑ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๑”

(ลงชื่อ) เตือน บุณนาค

(นายเดือน บุนนาค)

เลขาธิการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๕๗